

des Søkort, og er udarbejdet i Henhold til en Bestemmelse, der blev vedtaget paa den 2den internationale hydrografiske Konference, der afholdtes i Monaco i 1926.

Formaalet med Arbejdet er at lette Brugen af *originale* Søkort for Skibsførere, idet man efter Bureauets Mening bør stræbe hen til, at Skibsførere, naar de sejler i et fremmed Lands Farvand, skal benytte de Søkort, som er udarbejdet af vedkommende Land.

Saaledes som Forholdene er nu, udgiver flere Lande Søkort over den største Del af Jorden, og Kortene over de fremmede Farvande er da lavet efter vedkommende fremmede Lands Søkort. Da der imidlertid stadig finder Forandringer i Fyrbelysning og Afmærkning Sted, ligesom nye Opmaalinger giver nye Oplysninger om Dybdeforholdene i Farvandene, maa et saadant Søkort stadig rettes til Dato, for at Skibsføreren kan faa de korrekte Oplysninger, han skal benytte sig af. Det er indlysende, at et Lands egne Kort lettest holdes til Dato, medens dette Rettelsesarbejde er adskillig vanskeligere, naar det gælder Kort over fremmede Farvande, og det er en Kilde til Forekomst af Fejl, der kan faa mere eller mindre alvorlige Følger for Skibsfarten.

For Benyttelsen af fremmede Søkort stiller imidlertid Sprogene sig ofte hindrende i Vejen, ligesom de forskellige Tegn og Signaturer er forskellige i de forskellige Lande. Det er for at hjælpe herpaa, at Bureauet har udarbejdet den her omtalte „Abridged Manual“.

Arbejdet er stort, da det har drejet sig om at indhente Oplysninger fra 17 forskellige Lande. Forhaabentlig vil Arbejdet gøre sin Nytte, naar først dets Fremkomst bliver bekendt blandt Skibsførerne, saa at det vil virke efter Det internationale hydrografiske Bureaus Hensigt, nemlig at bidrage til at lette Brugen af originale Kort.

Kommandør Ravn.

Sven Hedin: Auf groszer Fahrt. Meine Expedition mit Schweden, Deutschen und Chinesen durch die Würste Gobi 1927—28. (16×23 cm, 347 S., 110 farvetrykte og ensfarvede Afbildniuger samt et Rutekort). Verlag F. A. Brockhaus, Leipzig 1929.

En Aarrække er forløbet, siden Hedin gennemførte sin sidste store Forskningsrejse i Asien, hvis Resultater vakte Verdens Opmærksomhed og Beundring. Hans videregaaende Arbejdsplaner blev dengang omstødt af Krigen og de store politiske Omvæltninger i Asien. I den ufrivillige Pause udarbejdede han imidlertid en Plan til en ny Ekspedition med et mægtigt Opbud af Mandskab og Materiel; han tilvebragte meget betydelige Midler og samlede en stor Stab af Videnskabsmænd med forskellig Specialuddannelse.

Denne Kæmpeekspedition bestod i Maj 1927 af 18 hvide Mænd, 10 Kinesere og 34 Tjenere, og Karavanen var paa over 200 Kameler. I Maj 1927 forlod Ekspeditionen Peking, og i Februar 1928 ankom den til Urumtschi eller Tihwa paa Nordsiden af Tien-schan efter at have gennemrejst Ruten Paoto, Gaschun-Nor, Hami og Turfan.

Ekspeditionens videnskabelige Resultater er kun yderst lidt omtalt og hører for saa vidt heller ikke hjemme i en Rejsebeskrivelse, men hist og her indflettes smaa foreløbige Beretninger om Resultater af mere almen Interesse; desuden faar man en interessant Redegørelse for Organisationen af de i Henseende til Tid, Sted og Emne vidtspændende Undersøgelsesserier. Et Hovedpunkt i Arbejdet er saaledes at udforske de meteorologiske Forhold i Centralasien, dels gennem Arbejde paa Rejsen og dels ved Anlæggelsen af 4 eventuelt 5 faste meteorologiske Stationer ved 1) Edsin-gol, 2) Hami, 3) Urumtschi, 4) Tscharchlik og 5) ? Chotan-darja; desuden er det Hensigten at anlægge en midlertidig Højfældsstation paa Kwen-lun i 3000 m's Højde. De fire første var i Gang inden Hedins Afrejse, og hver af dem blev bemandet med en europæisk og en kinesisk Videnskabsmand. Den kinesiske Regering vil saa efter Ekspeditionens Afslutning overtage Stationerne, og de kinesiske Videnskabsmænd — efter Hedins Beskrivelse unge, dygtige og sympatiske Mænd — skal saa overtage Ledelsen og føre Arbejdet videre. Hvis dette Program kan gennemføres, vil man herved faa udfyldt et stort Hul i det Net af meteorologiske Stationer, som dækker den nordlige Halvkugle, og fra videnskabelige Synspunkter maa Arbejdets Videreførelse imødeses med den største Interesse, ligesom den praktiske Betydning for Østasiens Vejrtjeneste, særlig for Forudsigelsen af Støvstormene, kan blive af stort Omfang.

Desuden er der udført et betydeligt kartografisk, geologisk, arkæologisk, naturhistorisk og antropologisk Arbejde.

Forlaget fortjener en Kompliment for Værkets smukke Udstyr; Fotografierne er teknisk set ypperlige og meget instruktive; det samme gælder nogle farvelagte Tegninger af Dr. Haude, som bl. a. viser, at den fremherskende Landskabsfarve i de yderst tørre Ørkenomraader er Gult. Desværre findes der kun et eneste Oversigtskort og oven i Købet i en saa lille Maalestok som 1:10 Mill., men Bogen er bleven til paa et Tidspunkt, hvor det kartografiske Materiale endnu er ganske ubearbejdet, og man maa altsaa paa dette Punkt afvente senere Publikationer.

Læsningen af det store og velskrevne Værk efterlader et stærkt Indtryk af Manden Hedins Mod, Kraft og Kunnen, men større og værdifuldere endnu er maaske Organisatoren Hedin, som har formaaet at løse den vanskelige Opgave at faa hele dette vældige Apparat til

at gaa, trods ydre og indre Hindringer. Gang paa Gang møder han Mistro, Mistænksomhed og aabenbar Fjendtlighed, og lige saa ofte formaar hans stærke og kloge Personlighed at forvandle Modstandere til hjælpende Venner. Hvad det angaar at holde sammen paa de bundforskellige Elementer indenfor Ekspeditionen, forhindre indre Gnidninger og føre dette Kæmpeforetagende helskindet igennem et Land, hvor Naturen stiller meget store Hindringer i Vejen, og hvor de menneskelige Samfund er opløste og demoraliserede af indre Strid, siger han selv: „Jeg har fundet ud af, at det slet ikke er nogen Kunst.“ Men det begriber vi andre jo ikke.

Nu, da Hedin atter, udrustet med nye Pegemidler, er afgaaet til Asien for at føre sin Ekspedition videre, ledsages han af mange Ønsker her fra Danmark om godt, frugtbart Arbejde og en lykkelig Hjemkomst.

Juli 1929.

Niels Nielsen.

Das Erdbild der Gegenwart, Herausgegeben von W. Garbing.
Bd. I. Leipzig 1926, 912 Sider, Bd. II. Leipzig 1927, 1013 Sider.
Verlag List & von Bressendorf, Leipzig.

Disse to tykke og indholdsrige Bind er skrevet af 37 forskellige Forfattere. Ifølge Forordet har det været Meningen at skabe en Folkebog, som dels skal give let læselige Skildringer, dels ogsaa forklare Sammenhængen mellem de geografiske Fænomener. Netop Hensynet til Landskabsskildringen har været Aarsag til, at Stoffet er blevet delt ud mellem saa mange Forfattere, saaledes at ethvert Land har kunnet skildres af en Mand, som kendte Landet ved Selvsyn. Værket har Fordelene og Manglerne ved en saadan Ordning, idet det er blevet ret uensartet. Folkeligheden vil det vel gennemgaaende skorte noget paa, men til Gengæld indeholder de fleste Afhandlinger en Mængde Stof i vel bearbejdet Form, som gør Værket til en værdifuld Haandbog. Det er vel ogsaa en Følge af de mange Forfattere, at enkelte Lande danner en Undtagelse fra Regelen og har faaet en meget slet Behandling, og dette gælder uheldigvis Danmark. Skildringen af vort Land er i høj Grad overfladisk og fuld af Fejl. Saaledes findes p. 267 et Jordbunds-kort over Danmark, som er fuldt af grove Urigtigheder. F. Eks. angives Djurslands Jordbund som Moræneler undtagen det sydøstlige Hjørne. I Virkeligheden er Jordbunden netop i det sydøstlige Djursland Ler, medens Resten af Halvøen overvejende har Sandbund. Ogsaa i Himmerland angives Grænsen mellem Overvægt af Ler og Sand ganske urigtigt. I det sydøstlige Vendsyssel findes en Signatur, der skal angive vekslende Moræneler og Morænesand. I det paagældende Omraade findes i Virkeligheden postglacialt Strandsand og Moræne-